

Frågor och svar Demokratistugan

Varför en Demokratistuga?

Demokratistugan är navet i kommitténs kunskapskampanj om demokratin. Demokratistugan ska bidra till att öka kunskapen om demokratin. Den ska spegla olika aspekter av Sveriges demokrati och locka till nyfikenhet, engagemang och fördjupning.

Demokratistugan, som storleksmässigt (8450x3090 mm) upptar en yta av två traditionella valstugor men dyker upp i en mellanvalsperiod, fokuserar på att uppmärksamma demokratin.

Vad kommer Demokratistugan att innehålla?

Demokratistugan kommer att behandla demokratins samtid, framtid, historia och även belysa den lokala demokratin.

Tanken är att Demokratistugan inte bara ska vara en ett mobilt kunskapscenter om demokratin utan att den även ska användas för mindre seminarier, workshops och liknande aktiviteter om demokratin som utformas och planeras lokalt. På stugan kommer det att finnas plats (en anslagstavla) för att visa det lokala programmet samt för att komplettera med det lokala demokratiperspektivet. Demokratistugan ska ge en relevant mötesanledning på temat demokrati.

Demokratistugan ska även kunna vara upplyst och ger möjlighet för besökare att kika in när stugan är stängd. Till skillnad från en traditionell valstuga kommer även baksidan och sidoväggarna att vara intressanta.

Vem ska besöka den? Vilka är målgrupperna?

Tanken är att Demokratistugan ska besökas av boende och besökare i länet, skolklasser och andra som är intresserade eller bara har vägarna förbi. Den ska placeras strategiskt för att få många besökare och för att bidra till kunskap och medvetenhet om demokratin.

Med anledning av coronaviruset kommer ca 6 personer (anpassas efter coronaläget) att kunna vistas i stugan samtidigt. Stugan kan användas för mindre seminarier, workshops och samtal. Det finns både fönster och dörrar att öppna och

eftersom turnén förläggs mars-oktober är vår förhoppning att altanen utanför stugan kommer att nyttjas i diverse olika sammanhang såsom vid debattsamtal, möten eller för att bjuda på kaffe och samtala om demokratin.

Hur ska Demokratistugan transporteras runt i landet?

Demokratistugan väger ca 6 ton och behöver förflyttas med kranbil. Vår strävan är att transporten ska ske så miljövänligt som möjligt. Kommittén kommer att göra alla bokningar till och från länen och stå för den kostnaden.

Vad förväntas länsstyrelserna göra?

Tanken är att länsstyrelsen ska stå värd för stugan i sitt län. Inför besöket behöver en planering göras om hur Demokratistugan ska användas. Länsstyrelsen tillsammans med regioner, kommuner, det lokala civila samhället och andra aktörer har här möjligheten att bygga upp ett intressant och spännande program för allmänheten om demokratin. Det kan vara praktiskt att tillsätta två arbetsgrupper, en som hanterar praktiska frågor om till exempel var Demokratistugan ska placeras, tillstånd, elförsörjning, bemanning och logistik, och en som lägger ett program för hur Demokratistugan bäst kan användas och vilka aktörer i länet som ska medverka och arrangera evenemang för allmänheten i stugan.

Kommittén Demokratin 100 år kommer att försöka delta i planeringen men ägandeskapet behöver finnas lokalt.

Vem har designat Demokratistugan?

Företaget Fabel (www.fabel.se) gör själva utställningen. Unna Design står för design och konstruktionsritningar av stugan.

Vad kostar det att ta emot Demokratistugan?

Kommittén står för kostnaden av Demokratistugans transport till och från länet. Länsstyrelsen står för den transportkostnad som uppstår om länsstyrelsen vill att stugan flyttas inom länet. Länsstyrelsen står även för kostnader för annat som behövs för programgenomförandet såsom tillstånd, elektricitet och internet.

Hur bemannas Demokratistugan?

Under den tid Demokratistugan är öppen behöver den vara bemannad. Kommittén har inte resurser att bemanna stugan och tanken är därför att Länsstyrelsen tillsammans med kommunen/regionen och civilsamhällesorganisationer tillsammans hittar en lösning på hur Demokratistugan ska bemannas. Det skulle t.ex. kunna vara så att man alternerar ansvaret mellan några olika aktörer. Generellt tror vi att det är en god idé att personal från länsstyrelsen, regionen och kommunen bemannar Demokratistugan.

Stugan har lås som låses efter sista programpunkt varje dag. Vi räknar i dagsläget inte med att annan bevakning eller säkerhet behövs.

Utöver förhållningsregler gällande Covid-19 kommer det att finnas enkla manualer och instruktioner för den eller de personer som bemannar stugan.

Hur påverkas Demokratistugans turné av Covid-19?

I likhet med all annan utåtriktad verksamhet påverkas Demokratistugans turné av Covid-19. Från början var planen att turnén skulle starta under hösten 2020 men på grund av rådande coronaläge har vi skjutit upp starten till våren 2021. Vår förhoppning är att stugan ska besöka samtliga län från mars till oktober under 2021.

Kommittén för kontinuerlig dialog med Folkhälsomyndigheten (FHM) och följer myndighetens uppdateringar och rekommendationer. Utifrån FHM:s rekommendationer gör kommittén bedömningen att turnén bör kunna genomföras under rådande omständigheter men med vissa justeringar. Vi fortsätter att följa FHM:s rekommendationer och utvecklingen av smittläget vilket gör att denna bedömning kan komma att ändras.

Vi alla behöver hjälpas åt genom att följa FHM:s rekommendationer. Åtgärder för att förhindra smittspridning kan t.ex. vara att vi:

- sätter upp information till besökare,
- markerar avstånd på golvet,
- möblerar om eller på annat sätt skapar utrymme för att undvika trängsel,
- hittar fler lösningar än att samlas i stugan, ex. även håller digitala möten,

- alltid erbjuder handsprit,
- undviker att många personer samlas samtidigt i stugan,
- är noggranna med städningen av stugan invändigt.

Troligtvis kommer flera aktiviteter förläggas utanför/i anslutning till stugan och det skulle även kunna bli aktuellt att vistas i annan lokal än själva stugan om man vill arrangera ett möte för en lite större grupp. I stugan kommer ca 6 personer kunna vistas samtidigt (anpassas efter coronaläget) och det är möjligt att slussa människor genomstugan med visst intervall eller samla en mindre grupp människor under ex. en workshop eller miniseminarium.

Kommittén kommer att ta fram förhållningsregler för besökare av stugan samt till alla som ska stå värd för eller hålla i aktiviteter i anslutning till stugan. Vi fortsätter att ha en löpande dialog med FHM och alla länsstyrelser kring detta.

Det är bra för oss alla att vara uppdaterade om FHM:s riskbedömningsverktyg som också kommer att utgöra grunden i de förhållningsrestriktioner som vi kommer att ta fram till ansvariga och besökare av stugan:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/verksamheter/information-till-arrangorer-av-evenemang/>

Punkter att tänka på gällande programläggning:

- Tillsätt en planeringsgrupp som ansvarar för innehållet av programmet.
- Prioritera det lokala engagemanget i programläggningen.
- Det sammantagna programmet ska tilltala många målgrupper.
- Lyft fram lokala demokratiutmaningar (t.ex. press, valdeltagande, demografi).
- Samarbeta lokalt med kommuner, civilsamhällesorganisationer, näringsliv m.fl. för att skapa ett varierat och lokalt förankrat program.
- Prioritera kommuner/orter/områden med lågt valdeltagande när så är möjligt.
- Stugan är tänkt att fungera som samlingspunkt för firandet men med rådande smittläge kommer vi att behöva tänka "utanför stugan". Det kan exempelvis vara bra att redan nu börja fundera på olika digitala lösningar.

Punkter att tänka på gällande det praktiska mottagandet av stugan:

- Polistillstånd för användande av offentlig plats,
- Kommunalt tillstånd för fristående bod 30 kvm, varav 24 för bod och övrigt för ramp och avsats,
- Anslutningspunkt för el,
- Lokal projektledare som möter transporten,
- Eventuellt hyra lokal i närheten av stugan om man behöver/vill vara fler än 6 personer inomhus samtidigt för något arrangemang.
- Planera för bemanning av stugan.

Vilka länsstyrelser har bokat Demokratistugan under 2021?

I dagsläget har följande 12 länsstyrelser bokat Demokratistugan (samtal om bokning förs med flertalet av de övriga):

Mars: Kalmar

April: Skåne

Maj: Värmland, Dalarna, Uppsala, Örebro

Juni: Östergötland

Augusti/september: Västerbotten, Norrbotten

September: Västernorrland, Gävleborg

Oktober: Kronoberg

Vad kan kommittén Demokratin 100 år erbjuda för stöd?

Kommittén kan erbjuda stöd i planering och genomförande av besöket, ägarskapet behöver dock länsstyrelserna själva ha. Kansliet kan stå för transporten till och från länet samt metodmaterial och övningar i stugan. I den mån det är möjligt kommer vår ordförande Peter Örn och/eller våra [demokratiambassadörer](#) kunna vara med under någon programpunkt hos varje länsstyrelse. Kontakt till andra aktörer som också är intresserade av att delta/få besök av stugan kommer vi att vidareförmedla till länsstyrelserna, ex. flera kommuner, Studieförbunden, TCO, SKR, Forum för levande historia och flera civilsamhällesaktörer. Kansliet kan även undersöka möjligheten av

statsrådsbesök i samband med Demokratistugans turné. Vi ser även över möjligheten att stötta upp med lokalt nedbrytbar statistik från SCB till respektive länsstyrelse.

Kommittén planerar att kalla till ett erfarenhets- och inspirationsmöte i slutet av november för de länsstyrelser som bokat stugan för att skapa en möjlighet till att dela information, inspiration, tips och idéer. Vi återkommer med Skypeinbjudan.